

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

LO IM. WŁ. JAGIEŁŁY W ZĄBKOWICACH ŚL.

NA ROK SZKOLNY 2022/2023

Podstawa prawna:

- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- ✓ Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- ✓ Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- ✓ Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- ✓ Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- ✓ Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- ✓ Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- ✓ Rozporządzenie MEiN z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie
- ✓ Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ✓ Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025,
- ✓ Statut LO im.Wł.Jagiełły w Ząbkowicach Śl.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w LO im. Wł .Jagiełły w Ząbkowicach Śl. opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- ✓ Ankiety przeprowadzonej we wrześniu 2022 r. pt. "Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących" przeprowadzona wśród uczniów klas II liceum;
- ✓ Ankiety przeprowadzonej we wrześniu 2022 r. wśród wychowawców klas III liceum podsumowująca wybrane obszary pracy wychowawczej i profilaktycznej,
- ✓ Pisemnej propozycji Rad Rodziców dotyczącej ich potrzeb wobec działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły,
- ✓ Danych uzyskanych z Formularza Informacyjnego Ucznia Cudzoziemca dla uczniów ukraińskich,
- ✓ Ankiety koordynatora WDN na temat zapotrzebowania nauczycieli na szkolenia w roku szkolnym 2022/2023;
- ✓ Obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych;
- ✓ Informacji od wychowawców klas i nauczycieli o bieżących problemach wychowawczych;
- ✓ Rozmów z rodzicami;
- ✓ Sprawozdań z pracy pedagoga i psychologa szkolnego.
- ✓ Innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla naszej szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),

- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Przeprowadzona analiza w LO im. Wł. Jagiełły w Ząbkowicach Śl. wskazuje na istnienie następujących czynników chroniących i czynników ryzyka:

Czynniki chroniące	Czynniki ryzyka
✓ poczucie bezpieczeństwa w szkole, ✓ dobra atmosfera, ✓ zadowolenie większości uczniów z jakości kształcenia , ✓ zadowolenie większości uczniów z wyboru szkoły, ✓ wzajemna pomoc koleżeńska, ✓ dobre przygotowanie do matury, ✓ deklarowane przez uczniów zainteresowanie wychowawcy klasy swoimi wychowankami, ✓ pojedyncze przypadki przemocy fizycznej i psychicznej między uczniami w szkole, ✓ sporadyczne przypadki poczucia dyskryminacji ze strony rówieśników oraz nauczycieli, ✓ małe możliwości zdobycia narkotyków w szkole, ✓ dobra frekwencja uczniów, ✓ niewielka ilość interwencji oraz zgłoszeń dotycząca spożywania przez uczniów alkoholi i/lub narkotyków, w tym dopalaczy, ✓ deklarowane poczucie bezpieczeństwa przez uczniów w rodzinie ,	✓ jednostkowe przypadki uczniów deklarujących brak poczucia bezpieczeństwa w szkole, ✓ przypadki uczniów , dla których atmosfera w szkole nie jest dobra, ✓ niezadowolenie grupy uczniów z jakości kształcenia, ✓ pojedyncze przypadki niezadowolenia z wyboru szkoły, ✓ większe oczekiwania uczniów wobec wspierania swoich wychowanków przez wybranych wychowawców klas, ✓ pojedyncze przypadki przemocy fizycznej i psychicznej w szkole, ✓ pojedyncze przypadki dyskryminowania uczniów przez rówieśników dotyczące : religii(wyśmiewanie się z katolików),orientacji seksualnej, wyglądu , w tym koloru włosów , paznokci, wzrostu, ✓ pojedyncze przypadki poczucia dyskryminowania uczniów przez nauczycieli dotyczące : wzrostu ucznia, wypuszczania do toalety na lekcji tylko dziewcząt, innego traktowania dziewcząt, a innego chłopców podczas lekcji, ublizanie

✓ brak uzależnień w zdecydowanej większości rodzin, ✓ zainteresowanie rodziców losem swoich dzieci, ✓ u większości dzieci poczucie bycia kochanym i potrzebnym , ✓ niewielka ilość uczniów deklarujących problemy rodzinne wpływające na funkcjonowanie szkolne, ✓ w większości brak presji ze strony rodziców na uzyskiwane wyniki w nauce, ✓ posiadanie przez młodzież grupy wsparcia, osób na które może liczyć, ✓ rozwijanie pasji i zainteresowań poza szkołą, ✓ posiadanie obowiązków domowych, ✓ wysoka samoocena uczniów, ✓ sklepik z kanapami do wypoczynku, ✓ biblioteka, w której można znaleźć książki różnego gatunku.	innym narodowościom, płci i orientacji, nieużywania preferowanego imienia mimo prośby, ✓ niekulturalne zachowania uczniów, ✓ stale rosnąca liczba uczniów z problemami natury emocjonalnej/psychicznej, ✓ trudności w nauce u wybranych uczniów, ✓ podział w klasie na grupy, dyskryminacja koleżanek i kolegów, ✓ pojedyncze przypadki uczniów izolowanych. izolujących się, ✓ palenie papierosów przez uczniów na terenie przynależącym do szkoły, ✓ spożywanie napojów energetycznych, ✓ zanieczyszczanie toalet dla chłopców, ✓ uczniowie wagarujący, unikający szkoły, ✓ 8 godzina lekcyjna, ✓ Ilość nauki, prac pisemnych, zadawanych zadań, ✓ Zbyt duże wymagania z przedmiotów, które nie są wiodące na danym kierunku, ✓ Obciążenie wybranych uczniów dodatkowymi aktywnościami w szkole, ✓ Podejście nauczycieli do uczniów i obowiązków szkolnych, w tym na „tle psychicznym”, ✓ Niska samoocena grupy uczniów, ✓ Problemy rodzinne i szkolne wybranych uczniów,
---	---

Zalecenia ogólne do pracy dydaktyczno-wychowawczej i profilaktycznej szkoły

na rok szkolny 2022/2023 :

- ✓ Do działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły dołączyć aktualne, wynikające z kierunków polityki oświatowej na rok szkolny 2022/2023 (zawarte w zadaniach Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na b. r. szkolny),
- ✓ Kontynuować wszelkie działania profilaktyczne i wychowawcze; tematykę godzin wychowawczych dostosowywać do wniosków z przeprowadzanych diagnoz oraz do bieżących problemów/trudności/potrzeb pojawiających się w klasach,
- ✓ Poszerzyć ofertę dla uczniów o specjalistów zapraszanych z zewnątrz, m.in. przedstawicieli psse, policji, sądu itd.
- ✓ W ramach współpracy wychowawców klas ze specjalistami szkolnymi ustalić stały zakres tematów do realizacji w klasach I-IV przez pedagoga szkolnego, psychologa, pedagoga specjalnego,
- ✓ Zapoznać członków RP ze zmianami w przepisach prawa w zakresie resocjalizacji nieletnich (Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o Wspieraniu i Resocjalizacji Nieletnich), wybrane zapisy przyjąć do realizacji w szkole,
- ✓ Zapoznać nauczycieli z ideą personalizacji kształcenia, która daje możliwość wyrównania szans i wspierania indywidualnego rozwoju każdego ucznia,
- ✓ Ułatwiać uczniom z Ukrainy integrację w naszej szkole, pomoc w nauce oraz stwarzać poczucie bezpieczeństwa,
- ✓ W dalszym ciągu pracować nad poczuciem bezpieczeństwa wszystkich uczniów oraz atmosferą w szkole, wzmacniać wspieranie swoich wychowanków przez wybranych wychowawców klas,
- ✓ Szczegółowo diagnozować przyczyny unikania szkoły/wagarowania przez uczniów,
- ✓ W miarę możliwości zmniejszać ilość wymagań na przedmiotach , które nie są rozszerzane na danym kierunku,
- ✓ Dbać o jakość kształcenia w szkole,
- ✓ Dostosowywać wymagania edukacyjne do indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów,
- ✓ Przygotować przez specjalistów szkolnych ofertę zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne m.in. dla uczniów z niskim poczuciem własnej wartości ;
- ✓ Dokonywać dokładnej analizy przyczyn oraz szybko reagować w sytuacji wagarów uczniów;

- ✓ Dbać o poczucie akceptacji wszystkich uczniów w społeczności szkolnej, w szczególności uczniów izolowanych/izolujących się, w razie potrzeby współpracować w tym zakresie z pedagogiem/psychologiem szkolnym/pedagogiem specjalnym; natychmiastowo reagować na zjawiska wykluczenia rówieśniczego. W klasach I przeprowadzić zajęcia dotyczące wykluczenia i przemocy rówieśniczej,
- ✓ Dbać o równe traktowanie wszystkich uczniów w szkole,
- ✓ W miarę możliwości organizować w szkole więcej imprez sprzyjających integracji uczniowskiej ,
- ✓ Reagować na niewłaściwy ubiór uczniów w szkole,
- ✓ Uczyc młodzież(chłopców) podstawowych zasad korzystania z toalet, rozmawiać na temat ich kultury bycia oraz poszanowania cudzej pracy,
- ✓ Uczyc młodzież szacunku i mówienia „dzień dobry” wszystkim pracownikom szkoły, włączając w to : dyrektora, specjalistów szkolnych, administrację, personel sprzątajacy, konserwatorów, nie tylko nauczycielom uczącym w danej klasie,
- ✓ Przeszkolić „nienauczycielski” personel szkolny do reagowania w sytuacjach podejrzenia uczniów o znajdowanie się pod wpływem substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków) na terenie szkoły oraz uczulić na natychmiastowe reagowanie w tego typu sytuacjach.

W bieżącym roku szkolnym wychowawcy klas I od semestru II będą realizować program profilaktyczny „Dobry Temat” zawierający następujące treści:

1. *Wyznaczanie celów,*
2. *Godność i szacunek,*
3. *Grupa rówieśnicza,*
4. *Komunikacja,*
5. *Emocje,*
6. *Akceptacja,*
7. *Problemy-wyzwania*
8. *Przemoc,*
9. *Uzależnienia,*
10. *Podsumowanie.*

Program ten będzie realizowany po raz pierwszy w szkole. Będzie podlegał ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Od jej wyników będzie zależała ewentualna kontynuacja realizacji w szkole ww programu profilaktycznego.

Propozycja tematów na godziny wychowawcze w roku szkolnym 2022/2023 wynikające ze zdiagnozowanych czynników ryzyka(w tym propozycje uczniów klas II i wychowawców klas III):

„Sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych”,
„Strategie radzenia sobie ze stresem”,
„Depresja młodzieńcza i inne problemy psychiczne” .Jak je rozpoznawać i jak sobie z nimi radzić”,
„Klasa jako zgrany zespół. Zapobieganie wykluczeniu/izolowaniu uczniów”,
„O zaufaniu do innych”,
„Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeb innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego”,
„Nie musisz być najlepszy, by być wystarczająco dobry. Jak tworzyć pozytywny obraz własnej osoby”,
„O tolerancji i dyskryminacji”,
„Akceptacja siebie i własnej płci”,
„Relacje międzyludzkie”,
„Umiejętność efektywnego planowania czasu. O balansie między obowiązkami a przyjemnością”
„W poszukiwaniu wewnętrznej motywacji”,
„Profilaktyka w używaniu substancji psychoaktywnych”,
„Profilaktyka uzależnień behawioralnych”,
„Profilaktyka w zakresie edukacji seksualnej i zdrowia psychicznego”,
„Jak podejmować dobre decyzje?.O umiejętności dokonywania wyborów”,
„Jak wybrać studia?”,
„Ścieżki rozwoju dla informatyków , spotkania z osobami z branży”,
„Cyberprzemoc”,
„Sprawy szkolne, nasze problemy ,uwagi co do szkoły”,
„Sposoby efektywnej nauki”,
„Osobowość w zawodach. Nauka MBTI”,
„Różne typy osób, osobowości”,
„Ochrona środowiska”.

Uwagi Rady Rodziców dotyczące Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2022/2023.

1. Propozycje tematów na godziny wychowawcze, wynikające ze zdiagnozowanych czynników ryzyka.

Jako rodzice, jesteśmy przekonani, że tematy dotyczące:

- Depresji młodzieńczej i innych problemów psychicznych. Jak je rozpoznawać i jak sobie z nimi radzić,
- Akceptacja siebie i własnej płci. Tożsamość płciowa,
- Profilaktyka w używaniu substancji psychoaktywnych,
- Profilaktyka uzależnień behawioralnych,
- Profilaktyka w zakresie edukacji seksualnej i zdrowia psychicznego,

wymagają wiedzy i umiejętności rozmowy, jaką posiadają psycholodzy, terapeuci, pedagodzy szkolni i specjalnie przeszkoleni nauczyciele lub wychowawcy, a nie tylko sami wychowawcy.

W związku z tym Rada Rodziców prosi o wyznaczanie i zapraszanie do rozmowy z młodzieżą w powyższych tematach, tylko osoby kompetentne, również spoza środowiska szkolnego. Problem zdrowia psychicznego młodzieży jest coraz większy, nasilił się zwłaszcza w okresie izolacji w trakcie pandemii, a także ostatnich zmian na świecie w związku z wybuchem wojny w Ukrainie i kryzysem światowym. Żyjemy w kraju, w którym problemy psychiczne są wciąż wstydliwe, coraz więcej dzieci i młodzieży choruje na depresję, a pomoc niestety nie jest dostępna dla każdego. Statystyki dotyczące prób samobójczych i samobójstw są coraz bardziej przerażające. Dlatego prosimy zadbać o fachowe przedstawienie tematów przez odpowiednie osoby i nie organizowanie godzin wychowawczych na powyższe tematy tylko przez wychowawców.

2. Warto rozwinąć temat wolontariatu, samorządności i wielokulturowości. Odpowiedzialni są za to wyłącznie pracownicy szkoły, co może stwarzać pewną izolację uczniów od projektów, które tworzą ich rówieśnicy poza LO. Program powinien dopuścić

do integracji szkoły z organizacjami pozarządowymi (w tym fundacje, Młodzieżowa Rada Miejska, stowarzyszenia). Należy pozwolić młodzieży by sama tworzyła, a nie ograniczać ich tylko do tego czego wymagają nauczyciele.

